

WRF.062.3.2018

Rada Miejska w Łomży

Dot.: PROGRAMU ROZWOJU MIASTA ŁOMŻA DO ROKU 2020 PLUS

Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Łomży przekłada
raport za rok 2017 z realizacji Programu Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA
mgr Andrzej Zdzisław Garlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Załącznik:

Raport z realizacji PRM za 2017 rok

PROGRAM ROZWOJU MIASTA ŁOMŻA DO ROKU 2020 PLUS

Raport z realizacji za 2017 rok

OPRACOWANIE:

Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych Urząd Miejski w Łomży.
Czerwiec 2018r.

WSTĘP

Program Rozwoju Miasta Łomża zdefiniował misję rozwoju miasta: **Łomża - Miasto, w którym Żyjemy i Pracujemy**. Częścią integralną programu jest wizja, przedstawiająca Łomżę jako obraz miasta do którego należy dążyć, realizując poszczególne cele i zadania Programu.

Wizję Łomży w 2020 r. sformułowano w 3 stwierdzeniach:

- **Łomża miastem innowacyjnej przedsiębiorczości;**
- **Łomża miastem ludzi uczących się;**
- **Łomża miastem ludzi pracujących.**

W Programie wskazane zostały cele strategiczne i przypisano im cele operacyjne, których realizacja ma na celu rozwój miasta:

Cel strategiczny 1: Innowacyjna przedsiębiorczość

Cel operacyjny 1.1. Wspieranie powstawania nowych przedsiębiorstw.

Cel operacyjny 1.2. Rozwój usług na rzecz innowacyjnej przedsiębiorczości (usługi doradcze, finansowe, informacyjne, administracyjne).

Cel operacyjny 1.3. Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury na potrzeby inwestycji.

Cel operacyjny 1.4. Stworzenie warunków do podniesienia innowacyjności i konkurencyjności sektora rolno - spożywczego.

Cel operacyjny 1.5. Gospodarcza promocja miasta, przyciąganie inwestorów, szczególnie do branż będących specjalizacją Łomży.

Cel strategiczny 2: Kształcenie dla pracy

Cel operacyjny 2.1. Zapewnienie stałego dostosowywania szkolnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy.

Cel operacyjny 2.2. Rozwój kształcenia ustawicznego z wykorzystaniem potencjału szkół i uczelni wyższych.

Cel operacyjny 2.3. Optymalizacja i podnoszenie jakości szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

Cel operacyjny 2.4. Rozwój infrastruktury szkolnictwa zawodowego.

Cel strategiczny 3: Aktywność zawodowa jako droga do przezwyciężenia problemów społecznych

Cel operacyjny 3.1. Wsparcie adaptacji zawodowej młodzieży wchodzącej na rynek pracy.

Cel operacyjny 3.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna opiekunów osób zależnych, w tym kobiet.

Cel operacyjny 3.3. Wsparcie osób z grupy 50+.

Cel operacyjny 3.4. Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym rozwój sektora ekonomii społecznej.

Przyjęcie Uchwały Rady Miejskiej w styczniu 2016 r. zamknęło okres przygotowywania Programu Rozwoju Miasta przy jednoczesnym otwarciu procesu wdrażania. Odpowiedzialność za realizację celów strategicznych spoczęła na władzach miasta, Urzędzie Miejskim - Wydziałach i jego jednostkach organizacyjnych.

Program Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus został przyjęty Uchwałą Nr 163/XXI/16 Rady Miejskiej Łomży w dnia 25 stycznia 2016 r. Przedstawia misję i wizję rozwoju Łomży w oparciu o endogeniczny potencjał miasta jako subregionalnego ośrodka wzrostu i centrum rozwoju ponadlokalnego.

Głównym dokumentem realizującym **Program Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus powstałym w 2017 r jest Program Rewitalizacji Miasta Łomża (PRM)**.

PRM określił na podstawie 50 wskaźników obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wskazując osiedla 4, 5, 7, 9 i 15. Wskazany obszar zamieszkuje 13 000 mieszkańców, co stanowi 21,72% populacji całego miasta oraz obejmuje on 15,84% jego powierzchni.

Podobszar I Osiedla 4, 5, 7 i 15 stanowią zwarty obszar wokół centrum miasta tworząc podobszar I rewitalizacji:

Osiedle nr 4 obejmuje ulice: Feliksa Bernatowicza, Długa, Dworna - od ul. Giełczyńskiej do Al. Legionów, Farna, Jatkowa, Kanalna, Kolegialna, Krótka, 3 Maja, Nadnarwiańska, Nowogrodzka - od ul. Wiejskiej do ul. Zygmunta Glogera, Ogrodowa, Piękna, Pl. Pocztowy, Pl. Tadeusza Kościuszki, Pocztarska, Stacha Konwy, Pl. Stary Rynek, Rządowa, Wiejska, Zamiejska, położone jest w północno-wschodniej zurbanizowanej części Łomży. Osiedle zamieszkiwane jest przez 4130 mieszkańców (6,90% całej populacji Łomży). Powierzchnia osiedla wynosi 62,26 ha, co stanowi 1,91% powierzchni całego miasta.

Osiedle nr 5 obejmuje ulice: Dworna - od ul. Giełczyńskiej do ul. Gen. Władysława Sikorskiego, Giełczyńska, Jana z Kolna, Kapucyńska, Kaznodziejska, Krzywe Koło, Pl. Zielony, Radziecka, Rybaki, Senatorska, Szkolna, Woziwodzka, Zatylna, Zielona, Zjazd, Żydowska. Osiedle zamieszkiwane jest przez 1616 mieszkańców (2,70% całej populacji Łomży). Powierzchnia osiedla wynosi 84,02 ha, co stanowi 2,58% powierzchni całego miasta.

Osiedle nr 7 obejmujące ulice: Al. Legionów - od ul. Polowej do ul. Gen. Władysława Sikorskiego (bez budynku przy Al. Legionów 5), Romana Dmowskiego, Marii Skłodowskiej

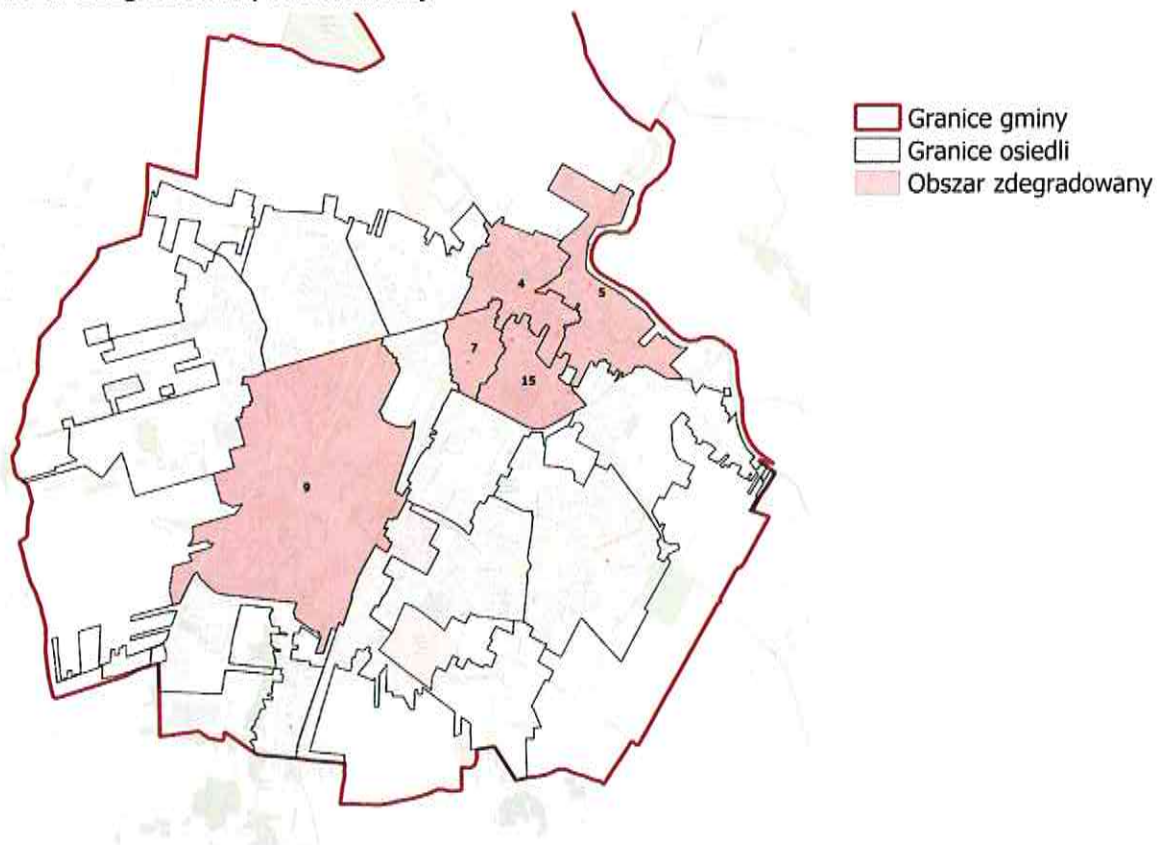
Curie, Polowa - od ul. Wojska Polskiego do Al. Legionów, Wojska Polskiego - od Pl. Tadeusza Kościuszki do ul. Romana Dmowskiego - numery nieparzyste i od Placu Tadeusza Kościuszki do ul. Zygmunta Glogera - numery parzyste. Osiedle zamieszkiwane jest przez 2365 mieszkańców (3,95% całej populacji Łomży). Powierzchnia osiedla wynosi 27,39 ha, co stanowi 0,84% powierzchni całego miasta.

Osiedle nr 15 obejmuje ulice: Al. Legionów - od ul. Polowej do ul. Dwornej, Budynek przy Al. Legionów 5, Mikołaja Kopernika, Nowa, Os. Bohaterów Monte Cassino, Pl. Papieża Jana Pawła II, Polowa - od Al. Legionów do Pl. Niepodległości, Pl. Niepodległości, Projektowana, Sadowa, Henryka Sienkiewicza, Gen. Władysława Sikorskiego - od Al. Legionów do Szosy Zambrowskiej, Stara, Szosa Zambrowska - od Pl. Niepodległości do ul. Gen. Władysława Sikorskiego, Zawadzka - od Pl. Niepodległości do ul. Gen. Władysława Sikorskiego, Zaufek Cmentarny. Osiedle zamieszkiwane jest przez 2801 mieszkańców (4,68% całej populacji Łomży). Powierzchnia osiedla wynosi 46,61 ha, co stanowi 1,43% powierzchni całego miasta. Łącznie podobszar zamieszkiwany jest przez 10 912 osób, co stanowi, 18,23% całej populacji Łomży i obejmuje powierzchnię 220,28 ha (7% powierzchni całego miasta).

Podobszar II Osiedle położone jest w południowo-zachodniej zurbanizowanej części miasta i tworzy podobszar II.

Osiedle nr 9 obejmuje ulice: Cegielniana, Cicha, Fabryczna, Jasna, Krzywa, Kwadratowa, Łączna, Nowoprojektowana, Stanisława Ogrodnika, Piaskowa, Rotmistrza Witolda Pileckiego, Poprzeczna, Al. Józefa Piłsudskiego - od ul. Spokojnej do Al. Legionów, Poznańska - od ul. Wojska Polskiego do wiaduktu kolejowego, Rzemieśnicza, Spokojna, Mariana Wojciecha Śmiarowskiego, Towarowa, Wesoła - od ul. Wojska Polskiego do ul. Spokojnej, Żabia. Osiedle zamieszkiwane jest przez 2088 mieszkańców (3,49% całej populacji Łomży). Powierzchnia osiedla wynosi 295,60 ha, co stanowi 9,08% powierzchni całego miasta. Łącznie podobszar zamieszkiwany jest przez 10 912 osób, co stanowi, 18,23% całej populacji Łomży i obejmuje powierzchnię 220,28 ha (7% powierzchni całego miasta).

Obszar zdegradowany i rewitalizacji

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023

Sfery degradacji na osiedlach

	sfera społeczna	sfera gospodarcza	sfera techniczna	sfera przestrzenno-funkcjonalna	sfera środowiskowa
1	brak degradacji	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
2	brak degradacji	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
3	brak degradacji	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
4	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	brak degradacji
5	<u>degradacja</u>	brak degradacji	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	brak degradacji
6	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>
7	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	brak degradacji
8	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji
9	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
10	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
11	brak degradacji	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	brak degradacji
12	brak degradacji	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji
13	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji	<u>degradacja</u>
14	brak degradacji	<u>degradacja</u>	brak degradacji	brak degradacji	brak degradacji
15	<u>degradacja</u>	brak degradacji	<u>degradacja</u>	<u>degradacja</u>	brak degradacji

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023.

Programu Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020+ definiuje najważniejsze potrzeby społeczne, gospodarcze oraz środowiskowe naszego miasta w formie priorytetów i celów strategicznych. Wskazuje kierunki działań oraz przedsięwzięcia, określone zasoby, aby w możliwie najlepszy sposób podejmowane działania przyczyniały się do realizacji wizji rozwoju Łomży. Realizacja PRM jest zabiegiem ciągłym, stale zorientowanym na dbanie o realizację określonych zamierzeń. Wszystko to nabiera szczególnego znaczenia, w momencie monitorowania w otoczeniu miasta szans i zagrożeń, które mogą modyfikować dotychczasowe założenia odnoszące się do pożądanej przyszłości.

Realizacja Programu Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020+ w latach 2018 - 2020 zmierza do:

- Kształtowania wyraźnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku Łomży.
- Zmniejszanie podziałów społecznych, jako czynnika ograniczającego rozwój miasta Łomża.
- Wykorzystywania atutów położenia i przestrzeni Łomży do poprawy funkcjonalności i konkurencyjności miasta - jako subregionalnego ośrodka gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturalnego, rekreacyjnego oraz edukacyjnego zachodniej części województwa Podlaskiego.
- Wykorzystania atrakcyjności miasta pod kątem rekreacyjno - turystycznym (rekreacja weekendowa) oraz zaplecza usługowego np. kultury, wypoczynku, rekreacji, sportu.
- Wykorzystania atrakcyjności inwestycyjnej miasta, przejawiającej się m. in. planowaniem przestrzennym w mieście, porządkowaniem struktury własności terenów inwestycyjnych w tym poprawa infrastruktury drogowej dla przyszłych inwestorów, w strefie przemysłowej.
- Zwiększonej dostępności komunikacyjnej w układzie regionalnym i krajowym wskutek inwestycji realizowanych na szczeblu krajowym oraz regionalnym oraz prowadzenie działań w kierunku poprawy powiązań komunikacyjnych Łomży w układzie regionalnym, w szczególności z siecią autostrad i dróg ekspresowych (sieć TEN-T).
- Wzmocnienie wspierania aktywności gospodarczej oraz społecznej mieszkańców miasta oraz subregionu poprzez konkurowanie o czynniki wzrostu (kapitał ludzki, inwestycje, pomoc UE) z innymi ośrodkami, w szczególności subregionalnymi województwa podlaskiego.
- Wykorzystania zmian społecznych, takich jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, mobilności, obywatelskości wpływających na konkurencyjność gospodarki wpływające na kwestie związane z kształceniem, zdobywaniem wiedzy.

- Przeciwdziałania i adoptowanie się do procesów starzenia się społeczeństwa, które są szczególnie widoczne w przestrzeni miasta - co w perspektywie długoterminowej może być barierą dla rozwijającego się rynku pracy (konieczność aktywizacji i wykorzystania potencjału osób starszych).
- Realizacja działań podnoszących jakość usług publicznych.
- Realizacji działań mających na celu zmniejszanie deficytu wykształconych osób w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy.

REALIZACJA PROGRAMU ROZWOJU MIASTA NA POZIOMIE CELÓW STRATEGICZNYCH

Struktura domen realizacji Programu Rozwoju Miasta

W okresie wdrażania PRM władze Miasta występują w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami instytucjonalnymi i społecznymi,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów instytucjonalnych i społecznych.

W 2017 roku na rzecz realizacji Program Rozwoju Miasta Łomża podjęto około 350 przedsięwzięć różnego rodzaju w tym 126 zadań inwestycyjnych, z tego 24 zadania będą kontynuowane w 2018 roku - od wydarzeń społeczno-kulturalnych po wielkobudżetowe inwestycje infrastrukturalne. Znalazły się wśród nich głównie przedsięwzięcia rozpoczęte w 2016r roku, ale także takie, które kontynuowano z poprzednich lat oraz takie, których realizacja dopiero się rozpoczęła. Dla większości z nich planowana jest kontynuacja, dalsze etapy lub kolejne edycje. Łącznie wykonanie zadań inwestycyjnych: 53 522 441,88 PLN (wykonanie na dzień 31.12.2017r.)

Głównym kierunkiem działań było **przygotowanie miasta do obchodów 600-lecia** nadania praw miejskich. Rok 2017 jest realizacją działań w obszarach kluczowych rozwoju Miasta Łomża:

- ✓ **Konkurencyjna gospodarka** - Tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju gospodarki lokalnej oraz wzrostu atrakcyjności gospodarczej miasta i nowych inwestycji.
- ✓ **Sprawne i bezpieczne miasto** - Zapewnienie, najwyższej jakości wypełniania zadań publicznych oraz rozwijanie czynników wpływających na profesjonalną i przyjazną obsługę mieszkańców i klientów Urzędu. Podnoszenie bezpieczeństwa, atrakcyjności i jakości życia w mieście.
- ✓ **Aktywne społeczeństwo** - Pobudzenie i utrzymywanie aktywności społecznej, gospodarczej, obywatelskiej, samoorganizacji i uczestnictwa partycypacyjnego mieszkańców, angażowanie ich w życie miasta.
- ✓ **Relaks, wypoczynek** - Rozwój turystyki i spędzania czasu wolnego jako uzupełnienie gospodarki Miasta w tworzeniu nowych miejsc pracy i źródła dochodów dla mieszkańców.

Przedsięwzięcia realizujące cel strategiczny: Innowacyjna przedsiębiorczość.

Tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju gospodarki lokalnej oraz wzrostu atrakcyjności gospodarczej miasta i nowych inwestycji.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- działania wspierające Program Rozwoju Przedsiębiorczości mających na celu przyspieszenie rozwoju gospodarki wdrażającej innowacje technologiczne generowane przez endogeniczny potencjał przedsiębiorczości i tworzenie trwałych miejsc pracy,
- wzmocnienie aktywności przedsiębiorczej mieszkańców oraz lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynków pracy,
- udział we wdrażaniu programów rządowych realizowanych w obszarze gospodarczym - między innymi Program Rozwoju Elektromobilności, Bezemisyjny transport publiczny, Pakiet dla średnich miast,
- poprawa stanu technicznego nawierzchni ulic,
- realizacja Lokalnych Inicjatyw Gospodarczych,
- przeprowadzenie cyklicznej imprezy gospodarczej "Zasmakuj w Łomży" i kontynuacja Śniadań Biznesowych,
- uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Strefie Aktywności Gospodarczej,
- kontynuacja prac nad Centrum przesiadkowo - komunikacyjnym w Łomży.

❖ **Podjęte działania:**

- **Budowa centrum przesiadkowo-komunikacyjnego** - wykonanie dokumentacji projektowej.
- **Budowa hali do garażowania autobusów wraz instalacją fotowoltaiczną** - wykonano dokumentację projektową planowanej budowy stalowej hali garażowej z wiatą, ze stanowiskiem do garażowania autobusów komunikacji miejskiej, dostosowanej

do ładowania autobusów elektrycznych - ładowarki stanowiskowe, wraz z pełnym zadaniem istniejącego placu manewrowego.

- **Instalacja Fotowoltaiczna na budynku myjni autobusowej w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji w Łomży** - zamontowano konstrukcje stalowe, na których umieszczono panele fotowoltaiczne.
- **Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Wojska Polskiego.** Wykonanie projektu technicznego przebudowy sygnalizacji na dwóch skrzyżowaniach ulicy Wojska Polskiego (DK61) z ulicą Polową i ulicą gen. Wł. Sikorskiego w Łomży.
- **Przebudowa układu komunikacyjnego w Łomży, w ciągu drogi krajowej Nr 63.** Inwestycja została zrealizowana. Odbiór końcowy 24.11.2017 r. Dofinansowanie ramach **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Priorytet IV Infrastruktura drogowa dla miast, Działanie 4.2 - Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T** i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego.
- **Modernizacja nawierzchni (drugiej nitki) ul. Szosa Zambrowska** na odcinku od ronda Lutosławskiego do ul. Ks. Anny. Przygotowano dokumentację i dokonano zgłoszenia robót w Urzędzie Wojewódzkim.
- **Przebudowa z rozbudową drogi wojewódzkiej Nr 645 - ul. Nowogrodzkiej w Łomży.** W dniu 30.11.2017 r. został przekazany plac pod realizację zadania. Zadanie dofinansowane w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020, Działania 4.1, Poddziałania 4.1.1. Mobilność regionalna.** Przyznane dofinansowanie w kwocie 9.468.550,71 zł. Celem projektu jest zwiększenie dostępności regionu w ruchu drogowym.
- **Opracowanie dokumentacji na drogi powiatowe (ul. Giełczyńska, Rządowa, Woziwodzka, Piłsudskiego)** - przedłużono termin realizacji do 29.06.2018 r.
- **Przebudowa parkingu przy ul. Aleja Piłsudskiego.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Przebudowa ul. Aleja Piłsudskiego** - wykonanie dokumentacji projektowej oraz uzyskaniu pozwolenia na budowę. Realizacja w 2018 r.
- **Realizacja Programu Rowerowego (drogi powiatowe i drogi gminne)** - poprawa jakości i spójności ścieżek rowerowych w mieście Łomża oraz montaż stojaków rowerowych.
- **Rozbudowa drogi powiatowej nr 2604B w Łomży (ul. Szosa Zambrowska i Polowa)** - dofinansowanie w ramach **Programu Wieloletniego pt. „Program rozwoju gminnej**

i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019". Inwestycja została zrealizowana.

- **Uzupełnienie luki w połączeniach transgranicznych w granicach Łomży - ul. Zawadzka, odc. I i II - Umowa zawarta w dn. 26.01.2018 r. z terminem realizacji do 02.10.2018 r. Zadanie uzyskało dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020, Działania 4.1, Poddziałania 4.1.1. Mobilność regionalna.**
- **Budowa chodnika przy ul. Wesolej - z terminem realizacji do 30.05.2018 r.**
- **Budowa i przebudowa chodników.** Chodniki - alejki na cmentarzu przy ul. Przykoszarowej, chodniki przy pawilonach na dworcu PKS; chodniki przy ul. Rządowej bud. 1, 5, 8 - w trakcie wyceny i przygotowania dokumentacji do zlecenia robót, chodniki przy ul. Szerokiej str. parzysta; chodniki przy ul. Wyzwolenia od Nowogrodzkiej do Szerokiej; wymiana nawierzchni przy Przedszkolu Publicznym nr 15; chodniki przy ul. Nowogrodzkiej; dojazdy ul. Śniadeckiego; chodnik przy ul. Dworcowej.
- **Budowa i przebudowa parkingów -** Parking z wjazdem do bud. przy ul. Krótkiej 7; parking przy ul. Fabrycznej (BONA); ciąg pieszo-jezdny od Paku Przemysłowego do ul. Sikorskiego; ciąg pieszo - jezdny z trylinki przy ul. Sikorskiego; modernizacja parkingów przy ul. Zielonej; dojazd do pola kampingowego oraz zjazd do ul. Żydowskiej; Inwestycje zostały zrealizowane.
- **Budowa parkingu przy ul. Ks. Anny -** wykonanie nawierzchni z kostki brukowej betonowej, regulację włączów i wpustów kanalizacji deszczowej, regulacja pionowa zasuw wodociągowych.
- **Budowa ul. Modrzewiowej -** Inwestycja została zrealizowana.
- **Budowa ul. Piaski -** Inwestycja została zrealizowana.
- **Budowa sięgacza od ul. Szosa Zambrowska do ul. Ks. Anny w Łomży.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja chodników i budowa miejsc parkingowych na Osiedlu Jantar - BO** Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja chodników i parkingu w pasie drogowym ul. Niemcewicza i ul. H. Kołłątaja - BO.** Inwestycja została zrealizowana.

- **Modernizacja chodników w pasie drogowym ul. H. Kołłątaja** - BO. Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja ul. Szkolnej** - BO. Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja ul. Zielonej wraz z oświetleniem** - BO Inwestycja została zrealizowana.
- **Opracowanie dokumentacji na drogi gminne: ul. Niemcewicza, 3 Maja, Wiejska, 12 KD-D, Partyzantów, Małachowskiego. Ul. Partyzantów** - dokumentacja jest w fazie uzgodnień.
- **Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę ul. Kolejowej w Łomży** - termin realizacji do kwietnia 2018 r.
- **Poprawa bezpieczeństwa ul, Waleriana Łukasińskiego, Łomżyca** - BO - Inwestycja została zrealizowana.
- **Poprawa dostępności do sieci TEN-T w Łomży** - dofinansowanie w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014 - 2020, Działanie 4.1, Poddziałanie 4.1.1. Mobilność regionalna**. Dofinansowanie przyznane na lata 2017-2018.
- **Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych w Łomży** - dofinansowanie w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020, w Działanie 4.1, Poddziałanie 4.1.1. Mobilność regionalna**. Dofinansowanie przyznane na lata 2017-2018.
- **Progi zwalniające na ul. Kraska** - BO. Inwestycja została zrealizowana.
- **Przebudowa ciągów komunikacyjnych przy ul. Dmowskiego**. Inwestycja została zrealizowana.
- **Przebudowa ul. Stacha Konwy** - W grudniu 2017 r. przekazano plac budowy pod realizację zadania.
- **Opracowania dokumentacji projektowych ulic: Szmaragdowej, Tkackiej, Słonecznikowej, Wesolej**. Przedłużono termin wykonania dokumentacji ul. Szmaragdowej do marca.2018 r. Ul. Niemcewicza - termin realizacji dokumentacji do marca 2018 r. Na pozostałe dokumentacje ogłoszono przetarg, jednak ze względu na ceny przewyższające kwoty jakie zamawiający zamierzał przeznaczyć na wykonanie zadań unieważniono.

- **Rozbudowa i przebudowa sięgacza ul. Nowogrodzkiej.** Zadanie aktualnie znajduje się na liście rezerwowej. Zostanie dofinansowane jeżeli powstaną oszczędności w ramach projektów znajdujących się wyżej na liście rankingowej.
- **Rozbudowa ul. Dmowskiego** - wykonana dokumentacja projektowa. Realizacja zadania możliwa w 2018 r.
- **Rozbudowa ul. Ks. bp. Stanisława Kostki Łukomskiego.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Rozbudowa ul. Zawady Przedmieście.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Rozbudowa ul. Śmiarowskiego.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Smart City Łomża II etap.** W 2017 roku środki przeznaczone na zadanie miały zostać wykorzystane na rozbudowę infrastruktury w szkołach oraz budowę przyłącza światłowodowego do ZCKPiU. Środki nie zostały wykorzystane, ponieważ rozbudowa infrastruktury sieci w szkołach ZSTiO, ZSMiO, SP nr 9, SP nr 5 została zrealizowana przez te jednostki (przeniesienie środków z budżetu miasta), a budowa przyłącza nie była możliwa z uwagi na brak wystarczających informacji, dzięki którym możliwa byłaby realizacja łącza.

Szczegółowe informacje dotyczące podjętych zadań znajdują się w Części opisowej do sprawozdania o przebiegu wykonania budżetu Miasta Łomża za 2017 r.

Przedsięwzięcia realizujące cel strategiczny: Kształcenie dla pracy.

Zapewnienie najwyższej jakości wypełniania zadań publicznych oraz rozwijanie czynników wpływających na profesjonalną i przyjazną obsługę mieszkańców i klientów Urzędu, podnoszenie bezpieczeństwa, atrakcyjności i jakości życia w mieście.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- działania w zakresie optymalizowania kosztów energii, takie jak modernizacje oświetlenia, termomodernizacje, modernizacje ogrzewania, poprawianie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej poprzez ich termomodernizację,
- kontynuację działań zapewniających mieszkańcom bezpieczeństwo publiczne i ekologiczne (poprawa jakości powietrza),
- infrastruktura do ładowania autobusów elektrycznych oraz zakup autobusów elektrycznych wraz z inteligentnymi systemami transportowymi,
- system bezprzewodowej informacji miejskiej w autobusach MPK - element Smart City,
- zakup i ustawienie wiat na przystankach autobusowych z uwzględnieniem elementów Smart City i OZE,
- odnawialne źródła energii na terenie miasta Łomża,
- realizacja II etapu rewitalizacji parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzymy,
- odnowienie Parku Jakuba Wagi,
- minibusy do obsługi pasażerskiej i zadań instytucji miejskich ekologicznych wraz z inteligentnymi systemami transportowymi,
- kontynuacja rozbudowy systemu monitorowania oraz rozwój infrastruktury w przestrzeni publicznej, wpływającej na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

❖ **Podjęte działania:**

- **Budowa czterotorowej bieżni i skoczni do skoku w dal - SP 5 - Planowana realizacja zadania w 2018r. (dokumentacja techniczna).**
- **„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” - program rządowy. Wsparcie rozwoju czytelnictwa poprzez doposażenie bibliotek szkolnych w nowości wydawnicze. W 2017 r. w programie uczestniczą następujące szkoły: Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Gen. Władysława Andersa w Łomży, Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Łomży, Szkoła Podstawowa Nr 9 w Łomży, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 im. Marii Skłodowskiej Curie w Łomży, Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży. Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2017 r. wyniosła 74.974 zł.**
- **Kompleksowy system rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki 3.2.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 -2020.** Projekt jest realizowany przez Miasto Łomża w partnerstwie z powiatami: łomżyńskim, bielskim, hajnowskim, kolneńskim, siemiatyckim, wysokomazowieckim i zambrowskim oraz Naczelną Organizacją Techniczną z Łomży. Projekt obejmuje dofinansowanie do szkoleń i kursów skierowanych do osób dorosłych w zakresie informatyki i języków obcych oraz do studiów podyplomowych - poprzez przyznanie bonu szkoleniowego.
- **Kompleksowy system rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki 3.2.2 Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 -2020 -** Projekt jest realizowany przez Miasto Łomża w partnerstwie z powiatami: łomżyńskim, bielskim, hajnowskim, kolneńskim, siemiatyckim, wysokomazowieckim i zambrowskim oraz Naczelną Organizacją Techniczną z Łomży. Projekt obejmuje dofinansowanie do szkoleń i kursów zawodowych skierowanych do osób dorosłych (tzw. Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe oraz Kursy Umiejętności Zawodowych) poprzez przyznanie bonu szkoleniowego.
- **Program Erasmus + w ramach sektora: Kształcenie i Szkolenie Zawodowe, Akcja 2 „Partnerstwo strategiczne” tytuł programu: „Międzynarodowe partnerstwo dla poprawy jakości nauczania w szkołach zawodowych” (K2).** Partner zagraniczny: Wileńska Szkoła Technologii, Biznesu i Rolnictwa (Litwa); Daugavpils Tridzniecibas Profesionala Viodusskola (Łotwa), „Perfekt” Białystok (firma wdrożeniowo-

szkoleniowa) - **Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży**. Projekt ma za zadanie podniesienie jakości pracy szkoły poprzez modernizację systemu nauczania, poprzez przygotowanie, przetestowanie i promocję innowacyjnych metod i technik nauki i nauczania w szkolnictwie zawodowym z wykorzystaniem innowacyjnego, strategicznego podejścia w postaci następującego systemu: poczynając od nowoczesnego narzędzia do oceny umiejętności i kwalifikacji zawodowych, przez stworzenie na tej bazie innowacyjnych metod technik nauki i nauczania przy wykorzystaniu technologii multimedialnych i ICT oraz opracowane materiały do nauki przedmiotów zawodowych, w tym języka obcego zawodowego, aż po powstanie nowatorskich programów szkoleń.

- **Program Erasmus + w ramach Projektu „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”**; **Program Operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020”**; współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Partner zagraniczny: VIESOJI ISTAIGA - Lithuania - Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 w Łomży. Cel projektu: doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów, w tym kompetencji językowych, zwłaszcza języka angielskiego zawodowego; rozwijanie nowych oraz podnoszenie poziomu posiadanych umiejętności w obszarze kształcenia zawodowego.
- **„Najlepsi w swoim zawodzie dzięki praktykom zagranicznym”** - Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5 w Łomży. **Program: Erasmus +**; Cel projektu: odbycie stażu we Włoszech przez uczniów klas III w firmach branży informatycznej, mechatronicznej i samochodowej. Uzyskanie certyfikatów: Europass Mobility, Europass Paszport Językowy.
- **„Praktyki zagraniczne szansą na sukces zawodowy”** - Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5 w Łomży. **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój**. Cel projektu: zorganizowanie praktyk zawodowych w 2017 roku dla 50 uczniów klas trzecich technikum pojazdów samochodowych, informatycznego, mechatronicznego i elektrycznego. Projekt ma na celu przygotowanie merytoryczne, pedagogiczne i językowe uczniów do wyjazdu, podniesienie wiedzy i umiejętności zawodowych uczniów, promowanie nauczania pozaformalnego oraz rozpoznanie zapotrzebowania europejskiego rynku pracy.

- **Nowoczesna edukacja dla nowoczesnej Europy.** Program: Erasmus + - Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5 w Łomży. Cel projektu: wzrost potencjału edukacyjnego ZSMiO nr 5 w Łomży poprzez stworzenie możliwości rozwoju zawodowego dla 80 uczniów kierunków technik informatyk, technik teleinformatyk oraz technik pojazdów samochodowych, a także współpracę z partnerem zagranicznym posiadającym bogate doświadczenie w sektorze kształcenia i szkolenia zawodowego. Uzyskanie certyfikatów: Europass Mobility, Europass Paszport Językowy.
- **„Kształcenie kompetencji kluczowych szansą na lepszą jakość edukacji przedszkolnej”** Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 - 2020. Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji. Cel główny projektu: podniesienie jakości oferty edukacyjnej dziewięciu łomżyńskich przedszkoli publicznych przez dostosowanie istniejących miejsc wychowawczych w przedszkolach do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością.
- **„Kompetencje cyfrowe łomżyńskiej młodzieży kluczem do sukcesu i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych”** - Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 - 2020. Umowa partnerstwa pomiędzy BFKK, a Miastem Łomża. Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji. Cel projektu: podniesienie kompetencji kluczowych na rynku pracy, wśród 174 uczniów i 48 nauczycieli poprzez poprawę jakości kształcenia ogólnego w czterech szkołach gimnazjalnych z terenu M. Łomża w zakresie kompetencji cyfrowych i innowacyjnego wykorzystania narzędzi TIK do kształcenia postaw przedsiębiorczych oraz wsparcia decyzji edukacyjno-zawodowych.
- **Stawiam na rozwój - podniesienie jakości kształcenia ogólnego w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem”** Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020. Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr - PARTNER. Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji - PARTNER 2- Realizator. Cel główny projektu: podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanego na rozwój kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych i gimnazjach Łomży.
- **„Ekologia na co dzień w wychowaniu przedszkolnym z wykorzystaniem filozofii Reggio”** Program: Erasmus+. Przedszkole Publiczne Nr 8 w Łomży. Cel główny: wymiana doświadczeń zawodowych nauczycieli wychowania przedszkolnego między

miastem Łomża i Sigtuna. Szkolenie polskich pedagogów w Szwecji z pedagogiki Reggio. Reggio to myśl pedagogiczna zauważająca, że w okresie wczesnego dzieciństwa kształtuje się indywidualność dziecka oraz podwaliny do tego kim będzie ono w przyszłości.

- **„Trzylatek z przyszłością”. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020. Przedszkole Publiczne Nr 14 w Łomży.** Cel projektu: zwiększenie dostępności edukacji przedszkolnej poprzez stworzenie dodatkowych 25 miejsc dla dzieci 3-letnich oraz rozszerzenie oferty przedszkola o zajęcia dodatkowe i specjalistyczne.
- **Program „Aktywna tablica” - Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019.** Środki w formie dotacji celowej z budżetu państwa w łącznej wysokości 84.000 zł z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych w ramach w/w programu. Dofinansowanie otrzymały: SP nr 1 w Łomży w wysokości 14.000 zł, SP nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Łomży w wysokości 14.000 zł, SP nr 4 im. gen. Władysława Andersa w Łomży w wysokości 14.000 zł, SP nr 5 im. St. Staszica w Łomży w wys. 14 000 zł, SP nr 9 w Łomży w wysokości 14 000 zł, SP nr 10 im. Jana Pawła II w Łomży w wys. 14 000 zł.
- **„BEZPIECZNA+” Projekt pt. „Bezpieczna + Szkoła = Życie”** realizowany przez Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży o wartości 3.999,98 zł (w tym dotacja 3.199,98 zł) Projekt pt. **„Bezpieczna „BUDOWLANKA”** realizowany przez Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 w Łomży o wartości 15.756 zł (w tym dotacja 12.604,80 zł) Projekt pt. **„Żyj zdrowo, kolorowo i bezpiecznie”** realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 7 w Łomży o wartości 14089,16 zł (w tym dotacja 11.271,33 zł).
- **Program ograniczenia przestępczości i społecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017.** Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży realizował w ramach w/w Programu projekt pt. **„Rozwijam się bezpiecznie - organizacja czasu wolnego młodzieży”**. Celem projektu było stworzenie uczniom możliwości bezpiecznego spędzania czasu wolnego, rozwój zainteresowań, wsparcie psychologiczne uczniów poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne. Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży

realizował projekt pt. "WETA stawia VETO dopalaczom". Projekt podejmuje szereg działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli Szkoły, rozwija zagadnienia z szeroko pojętej edukacji przeciw uzależnieniom.

- **Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 7 w Łomży** - Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej. Przyznane dofinansowanie w kwocie 2 mln 435 tys. zł na lata 2017-2018.
- **Budowa placu zabaw - SP 7** - Ze względu na budowę sali gimnastycznej przy szkole i zagospodarowanie terenu budowy zasadnym było przełożenie w czasie realizacji zadania w celu uniknięcia ewentualnych uszkodzeń i zniszczeń spowodowanych budową. Środki z tego zadania przeniesiono do uzupełnienia kosztu modernizacji wewnątrz budynku szkoły.
- **Budowa sali gimnastycznej SP 2** - Dokumentacja zawiera projekt budowlano-wykonawczy, technologię sali gimnastycznej, przedmiary i kosztorysy oraz specyfikację wykonania i odbioru robót.
- **Instalacja sieci LAN; WLAN (system HOTSPOT) - SP 5** - wybudowanie sieci logicznej i dostarczenie komponentów oraz dostarczenie i montaż komponentów pasywnych sieci logicznej.
- **Modernizacja budynku SP 7** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja korytarza szkolnego - SP 2** - Wykonano prace budowlane w zakresie instalacji elektrycznej oraz montaż gablot szkolnych.
- **Modernizacja sieci internetowej w SP Nr 4** - wykonanie okablowania strukturalnego, doprowadzenie wszystkich kabli do głównego punktu dystrybucyjnego sieci, wykonanie instalacji elektrycznej dedykowanej pod komputery, instalację szafy teleinformatycznej, dostarczenie i montaż Access Point oraz montaż komponentów.
- **Rozbudowa monitoringu - SP Nr 9** - rozbudowa monitoringu oraz podłączenia do systemu monitorującego szkoły.
- **Szkolny plac zabaw - SP 2** - Realizacja inwestycji planowana w ramach zadania "Budowa sali sportowej Szkole Podstawowej Nr 2 w Łomży".
- **Termomodernizacja obiektu Hali Sportowej przy SP 9** - Realizacja zadania nastąpi w 2018 r.

- **Wykonanie sieci internetowej i telefonicznej - SP 2** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Wykonanie sieci LAM wraz z bezprzewodowymi punktami dostępu w SP Nr 9** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Wykonanie wyjścia ewakuacyjnego do budynku Szkoły Podstawowej nr 4** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Zakup centrali telefonicznej - SP Nr 5** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Zakup maszyny szorujaco-zbierającej do podłogi - SP Nr 9** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Zakup sprzętu na wyposażenie stołówki - SP Nr 1** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Budowa kortu tenisowego - Przedszkole Publiczne Nr 2** - planowany termin realizacji zadania czerwiec 2018 r.
- **Ogrodzenie budynku - PP 8** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Poprawa infrastruktury przedszkolnej w Łomży - PP Nr1, PP Nr 4, PP Nr 8** - wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej na modernizację przedszkoli.
- **Rozbudowa Przedszkola Publicznego Nr 5** - W związku ze zmianą koncepcji zagospodarowania Przedszkola Publicznego nr 5 – w listopadzie 2017 roku Miasto Łomża odstąpiło od wykonania umowy.
- **Wymiana ogrodzenia - PP 4** - Termin realizacji marzec 2018 r.
- **Modernizacja boiska szkolnego - PG 1** - Trwają ustalenia w zakresie możliwości wykorzystania terenu pod boisko w związku z planowanymi inwestycjami MOSiR przy obiekcie parku wodnego.
- **Modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej i c.o. w budynku PG 1** - Zadanie zostało połączone z zadaniem dotyczącym modernizacji pomieszczeń w budynku PG1 ze względów technicznych.
- **Modernizacja monitoringu szkolnego PG 1** - monitoring obejmuje 5 kamer zewnętrznych i 19 kamer wewnątrz budynku szkoły.
- **Modernizacja pionu kuchennego w PG Nr 1** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja pionu sportowego w PG 1** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja pomieszczeń w budynku PG1** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Budowa ogrodzenia II LO** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja łazienek i c.o. w budynku II LO** - Inwestycja została zrealizowana.

- **Wprowadzenie w łomżyńskich szkołach dziennika elektronicznego** - zadanie zrealizowane.
- **Modernizacja szatni szkolnej ZSO** - Termin zakończenia kwiecień 2018r.
- **Przebudowa instalacji elektrycznej w budynku II Liceum Ogólnokształcącego** - wykonano dokumentację.
- **Renowacja elewacji budynku szkoły - ZSO** - Ze względu na brak dofinansowania zadania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Ochrony Zabytków odstąpiono od realizacji zadania.
- **Zakup maszyny czyszczącej - II LO** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Boisko sportowe wielofunkcyjne - ZSTiO NR 4** - wykonano dokumentację.
- **Budowa dróg wewnętrznych i miejsc postojowych - ZSMiO Nr 5** - Zadanie zrealizowane pod nazwą „Przebudowa drogi wewnętrznej z remontem istniejącego oświetlenia i parkingów w ZSMiO nr 5 w Łomży”.
- **Przebudowa drogi wewnętrznej z remontem istniejącego oświetlenia i parkingów w ZSMiO Nr 5 w Łomży** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja sieci LAN w ZSMiO Nr 5 w Łomży** - wykonanie prac w całości nastąpi do kwietnia 2018r.
- **Modernizacja Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży** - wymiana instalacji elektrycznej w budynkach Zespołu oraz wykonania nowego zasilenia budynku szkoły. Inwestycja została zrealizowana.
- **Wykonanie dokumentacji technicznej** dotyczącej modernizacji pracowni gastronomicznej i budowlanej w ZSTiO Nr 4 - wykonano dokumentację.
- **Wykonanie sieci LAM z bezprzewodowymi punktami dostępu** - ZSTiO Nr 4 - Inwestycja została zrealizowana.
- **Wykonanie przyłącza światłowodowego do budynku ZCKPiU** - Trwa przygotowanie dokumentacji technicznej i przetargowej. Zadanie zaplanowane do realizacji na 2018r.
- **Modernizacja dachu w budynku ŁCRE w Łomży** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja budynku przy ul. M.Skłodowskiej - Curie** na placówkę opiekuńczo-szkolną - wykonano dokumentację. W budynku znajdują się trzy placówki. Środowiskowy Dom Samopomocy, Piecza Zastępcza i główny użytkownik placówki: Zespół Szkół Specjalnych.

- **Modernizacja pomieszczeń - Bursa Szkolna Nr 2** - całkowite wykonanie robót nastąpi do czerwca 2018.
- **Termomodernizacja budynku BS Nr 2. BS nr 3** - Dokumentacja techniczna na modernizację i termomodernizację wraz z audytem energetycznym budynku.
- **Termomodernizacja Bursy Szkolnej nr 3** - Dokumentacja jest na etapie uzgadniania z Wojewódzkim Komendantem Straży Pożarnej w Białymstoku. Zadanie przewidziane do realizacji w 2018 r.
- **Zaadaptowanie pomieszczeń na mini salę gimnastyczną - BS 1** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Zakup samochodu osobowo-dostawczego dla Bursy Szkolnej Nr 1** - zakupiono auto marki Fiat DOBLO CARGO.
- **Modernizacja placów zabaw** - elementów placów zabaw przy Przedszkolu nr 15, placu zabaw przy ul. Śniadeckiego, przy budynku socjalnym na ul. Kamiennej oraz Konstytucji 3 Maja. Inwestycja została zrealizowana.
- **Opracowanie audytów energetycznych** - Zadanie dotyczy przedszkoli „Mały Artysta” i „Wesołe Słoneczko”. Zadanie zostało zrealizowane.

Szczegółowe informacje dotyczące podjętych zadań znajdują się w Części opisowej do sprawozdania o przebiegu wykonania budżetu Miasta Łomża za 2017 r.

Przedsięwzięcia realizujące cel strategiczny: Aktywność zawodowa jako droga do przezwyciężenia problemów społecznych

Aktywne społeczeństwo, relaks, wypoczynek.

Pobudzenie i utrzymywanie aktywności społecznej, gospodarczej, obywatelskiej, samoorganizacji i uczestnictwa partycypacyjnego mieszkańców, angażowanie ich w życie miasta.

Rozwój turystyki i spędzania czasu wolnego jako uzupełnienie gospodarki Miasta w tworzeniu nowych miejsc pracy i źródło dochodów mieszkańców.

Kierunkowe działania w obszarze kluczowym:

- udział we wdrażaniu programów rządowych realizowanych w obszarze społecznym w szczególności dotyczących wsparcia dla rodzin,
- wspieranie działań mających na celu równoczesne ponadregionalną popularyzację aktywności, produktów i wydarzeń w sferze artystycznej, kulturalnej, sportowej, edukacyjnej.
- realizację miejskich programów dla rodzin z dziećmi oraz programów dedykowanych osobom starszym,
- kontynuację działań w zakresie włączenia społecznego osób wymagających opieki z tytułu niepełnosprawności, niedostosowania społeczno-ekonomicznego, marginalizacji i wykluczenia - CIS,
- rozwój sektora ekonomii społecznej,
- racjonalnej polityki mieszkaniowej, ze szczególnym uwzględnieniem młodych rodzin, modernizację istniejących obiektów komunalnego budownictwa mieszkaniowego,
- Filharmonia Kameralna im. Witolda Lutosławskiego w Łomży Etap IV - wyposażenie,
- realizacja modernizacji Hali Kultury,

- tworzenie w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji atrakcyjnych przestrzeni publicznych poprzez kontynuację inwestycji z zakresu niezbędnej infrastruktury społecznej i technicznej,
- tworzenie warunków dla bezpiecznego i płynnego ruchu rowerowego w mieście,
- tworzenie warunków do korzystania z wysokiej jakości działań kulturalna - artystycznych, edukacyjnych i usług sportowych,
- organizacja wydarzeń dla mieszkańców,
- wzmocnienie promocji turystyki miasta i Subregionu poprzez organizację Jarmarków - Zasmakuj w Łomży,
- oznakowanie turystyczne miasta
- realizacja II etapu i prowadzenie prac przygotowawczych nad III etapem Terenów Sportowo Rekreacyjnych na Narwią - Bulwary,
- realizacja w ramach Lokalnego Planu Rewitalizacji zadania Murale Łomżyńskie.

❖ Podjęte działania:

- **Aktywny zawodowo Subregion Łomżyński Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020.** Celem projektu jest przygotowanie 40 uczestników projektu do rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej poprzez udział w szkoleniach oraz przekazanie dotacji inwestycyjnej w wysokości 23.000,00 zł i wsparcia pomostowego.
- **Wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach.** Dofinansowanie otrzymały: Szkoła Podstawowa nr 1 w Łomży - 2.880 zł, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Łomży - 4.611 zł, Szkoła Podstawowa nr 4 im. gen. Władysława Andersa w Łomży - 4.700 zł, Szkoła Podstawowa Nr 5 im. St. Staszica w Łomży - 6.650 zł, Szkoła Podstawowa Nr 7 im. A. Mickiewicza w Łomży - 6.650 zł, Szkoła Podstawowa nr 9 w Łomży - 6.700 zł, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Pawła II w Łomży 6.200 zł, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 w Łomży - 5.685,02 zł, Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży - 377,71 zł, Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży - 1.192 zł, Zespół Szkół Specjalnych w Łomży - 4.800 zł, II Liceum Ogólnokształcące w Łomży - 4.950,99 zł.
- **„Za życiem” Program kompleksowego wsparcia dla rodzin.** Bezpośrednimi realizatorami programu są: Zespół Szkół Specjalnych w Łomży (zapewnienie realizacji zadań wiodącego

ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego oraz doposażenia placówki pełniącej funkcję takiego ośrodka). W 2017 r. wykorzystano kwotę 14.998,08 zł.

- **„Aktywnie do sukcesu” Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 - 2020 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji ramach RPO WP.** Zadanie MOPS. Projekt skierowany do 100 osób, korzystających z pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem, korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, bezrobotnych z określonym III profilem, nieaktywnych zawodowo niepełnosprawnych.
- **„Centrum Integracji Społecznej w Łomży szansą na lepsze jutro osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ” 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 - 2020.** - MOPS. Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej poprzez reintegrację społeczno - zawodową świadczoną przez utworzone Centrum Integracji Społecznej w Łomży. Projekt realizowany w partnerstwie Miasto Łomża Lider projektu, MOPS w Łomży - realizator i i Fundacją Forum Inicjatyw Rozwojowych (FFIR) z Białegostoku - Partner.
- **„W stronę Samodzielności i Niezależności” - Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014 -2020.** Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr (Lider), Miasto Łomża (Partner) oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza (realizator). Opracowanie diagnozy problemowej uczestnika przez psychologa.
- **Budowa Bulwarów Nadnarwiańskich w Łomży - II etap.** Opracowanie dokumentacji projektowej. Przedstawiono koncepcję projektową w kwietniu 2017 r., która wymagała zmian. Realizacja zadania w 2018 r.
- **Zakupy inwestycyjne MPGKIM** - Zakup: 1. koparko-ładowarki JCB 3CX Turbo AEC 404.959,66zł 2. betonomieszarki JCB 3CX 18.882,28zł 3. kominu stalowego na bazie produkcji ogrodniczej Nowogrodzka 268 119.310,00 zł 4. malowarki drogowej Line Lazer V 200HS 44.889,96 zł 5. graficznego zestawu komputerowego 5.817,14 zł 6. bezpiecznych 2 serwerów do archiwizacji danych 26.165,05 zł 7. chmurowego systemu do archiwizacji danych 8.609,84 zł 8. dostawę zintegrowanego systemu operacyjnego XEMI 66.111,74 zł 9. kontenera KP 7 3 szt. do odpadów wielkogabarytowych 14.259,27 zł 10. zakup i montaż podnośników TUZ do ciągnika 2 szt. 15.498,00 zł 11. rozsiewaczy piasko-soli typu Motyl 11.439,00 zł 12. pługów hydraulicznych śnieżnych 2 szt. 7.503,00 zł 13. samochodu

dostawczego Peugeot BOXER 116.818,05 zł 14. samochodu specjalnego - podnośnik koszowy 191.197,96 zł.

- **Dostosowanie budynku przy ul. Nowej 2 do przepisów ppoż** - Wykonano dokumentację projektowo - kosztorysową.
- **Budowa budynku socjalnego** - Całkowity koszt inwestycji wyniósł 6 095 306,89 zł (brutto). Inwestycja została zrealizowana.
- **Rozbudowa monitoringu wizyjnego boiska sportowego u zbiegu ul. Podleśnej i Browarnej w Łomży.** Inwestycja została zrealizowana.
- **Termomodernizacja budynków mieszkalnych w Łomży - dokumentacja.** W dniu 12.04.2017 roku ogłoszony został przetarg nieograniczony na opracowanie koncepcji przebudowy z rozbudową budynku mieszkalnego położonego przy ul. Nadnarwiańskiej 2 w Łomży oraz opracowanie dokumentacji technicznej na wykonanie przebudowy z rozbudową w/w budynku. Żadna oferta nie wpłynęła. Realizację zaplanowano na 2018 rok.
- **Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych w Łomży** - Zadanie dotyczy kamienic przy ul. Polowej 65, 59 oraz ul. Wojska Polskiego 15/19. Opracowana została dokumentacja i uzyskane pozwolenie na budowę. W dniu 24.11.2017 r. ogłoszono przetarg na wykonanie nowych elewacji - robót remontowo - konserwatorskich i termomodernizacyjnych ścian zewnętrznych budynku mieszkalnego przy ul. Wojska Polskiego 15/17. Otwarcie ofert odbyło się w grudniu 2017 r. Na przetarg wpłynęła jedna oferta z ceną 2 411 005,68 zł. Kwota środków w budżecie wynosiła 1 259 298,07 zł. Przetarg unieważniono.
- **Wykonanie dokumentacji technicznej na przystosowanie pomieszczeń hotelowych na lokale mieszkalne - Wesole 117** - wykonano: 1. modernizację 5 lokali mieszkalnych w budynku przy ul. Wesolej 117 - 130.000,00 zł 2. dokumentację techniczną na przystosowanie pomieszczeń hotelowych na lokale mieszkalne w budynku przy ul. Wesolej 117 - 54.427,50 zł
- **Termomodernizacja budynku garażowo-magazynowego wraz z modernizacją przyłączy energetycznych i ciepłych** - wykonano: dokumentację projektową na przebudowę doziemnej instalacji ciepłej, dokumentację projektową termomodernizacji budynku garażowego, wymianę przyłącza ciepłego, nadzór inwestorski nad wymianą przyłącza

ciepłego, wykonanie i magazynowanie drzwi garażowych i wejściowych do budynku garażowo - magazynowego.

- **Objęcie udziałów w spółce Park Przemysłowy Łomża** - wniesiono do Spółki Park Przemysłowy Sp. z o.o. wkład pieniężny w kwocie 936 000,00 zł w zamian za objęcie udziałów ww. spółki.
- **Modernizacja Budynku Urzędu Miasta Łomża** - W 2017 roku sporządzono dodatkową zamienną dokumentację projektową na naprawę nowej i konserwację starej części fasady elewacji ratusza z oceną stanu technicznego. W związku z wysokimi nakładami finansowymi, które należało by ponieść, aby dokonać wszelkich niezbędnych prac remontowych elewacji ratusza, działania przełożono.
- **Parking dwupoziomowy wraz z nadbudową pomieszczeń biurowych Urzędu Miejskiego** - Zadanie wymaga głębokich analiz w zakresie możliwości techniczno-ekonomicznych wykonania zadania. W związku z tym zostało przełożone na późniejszy termin.
- **Zakupy inwestycyjne na potrzeby KMP** - dofinansowanie zakupu samochodu osobowego dla Komendy Miejskiej Policji w Łomży.
- **Rozbudowa monitoringu miejskiego** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Dotacja na utworzenie bazy wyjazdowej pojazdów ratunkowych Grupy Ratowniczej** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Modernizacja Domu Pomocy Społecznej** - dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych - Inwestycja została zrealizowana.
- **Przebudowa części budynku szkolnego na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Łomży** - Inwestycja została zrealizowana.
- **Adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Wesołej 117 w Łomży** w celu utworzenia Klubu „Senior+”. Z uwagi na brak możliwości lokalizacji pomieszczeń Klubu Senior + na kondygnacji piwnicznej odstąpiono od realizacji zadania.
- **Modernizacja Budynku przy ul. Farnej** na potrzeby Centrum Integracji Społecznej w Łomży - Inwestycja została zrealizowana.
- **Objęcie udziałów w spółce Zakład Gospodarowania Odpadami** - Przebudowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Łomży - Zakład Gospodarowania Odpadami w Łomży złożył wniosek o dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Łomży”, do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014

- 2020, Priorytet: II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi. Pokrycie objętych nowych udziałów w kapitale zakładowym Spółki Zakład Gospodarowania Odpadami Sp.z o.o. zgodnie z aktem notarialnym Rep. A Nr 12824/2017 Akt. Nr 1590/2017 z dnia 19.12.2017r.
- **Rekultywacja kwatery XA na składowisku odpadów w Czartorii- Korytkach Leśnych** - wykonany został ostatni etap inwestycji: rekultywacja kwatery nr XA na odpady niebezpieczne zawierające azbest.
 - **Budowa punktów oświetleniowych** - Budowa i modernizacja oświetlenia na terenach miejskich w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Łomży. Realizacja maj 2018 r.
 - **Inteligentne oświetlenie traktu pieszo rowerowego wraz z monitoringiem BO** - termin wykonania maj 2018 r.
 - **Zakup ozdób świetlnych** - Inwestycja została zrealizowana.
 - **Budowa Kolumbiarów na cmentarzu komunalnym** - Wykonana została dokumentacja projektowa.
 - **Zagospodarowanie placu Starego Rynku** - Przeprowadzono konsultacje społeczne z prezentacją możliwych koncepcji zagospodarowania placu Starego Rynku. Po ostatecznym wyłonieniu zwycięskiego projektu zostanie ogłoszony przetarg na wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej.
 - **Przebudowa Systemu Grzewczo-wentylacyjnego w Hali Targowej przy ul. Sikorskiego** - wykonany został projekt wentylacji hali. Koszt projektu 7000,00 zł brutto. Przetarg nieograniczony na realizację systemu grzewczo - wentylacyjnego nie został rozstrzygnięty, ponieważ kwota określona w ofercie była wyższa od kwoty jaką zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
 - **Wykonanie monitoringu wizyjnego w hali targowej przy ul. Sikorskiego** - Monitoringiem objęto targowisko pod wiatą oraz halę targową i otoczenie hali. łącznie zainstalowano 30 kamer.
 - **Rewitalizacja parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma w Łomży** - zadanie w realizacji.
 - **Dokumentacja oraz montaż windy w budynku i zakup systemów realizacji światła i dźwięku TliA** - zrealizowano z dotacji celowej Urzędu Miasta oraz z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Infrastruktura kultury.
 - **Przebudowa i rozbudowa budynku Filharmonii Kameralnej im. W. Lutosławskiego w Łomży** - II Etap - realizacji zadania.

- **System alarmowy i przeciwpożarowy z monitoringiem** - Zadanie zrealizowane.
- **Zakup lamp naftowych na potrzeby Muzeum Północno - Mazowieckiego w Łomży** - Zadanie zrealizowane.
- **Bezpieczny cmentarz, bezpieczny Zaulek Cmentarny** - monitoring wizyjny - BO - Inwestycja została zrealizowana.
- **Przebudowa ogrodzenia cmentarza przy ul. Kopernika** - Wykonana została dokumentacja projektowa. Z uwagi na zbyt wysoki koszt przebudowy wynikający z kosztorysu inwestorskiego i brak możliwości zabezpieczenia środków w kwocie 586.124,69 zł na jego realizację przetargu na wybór wykonawcy nie ogłaszano.
- **Przebudowa Zabytkowej Hali Targowej na Halę Kultury w Łomży** - „Przebudowa zabytkowej Hali Targowej na Halę Kultury w Łomży wraz z jej wyposażeniem” - Umowa nr POIS.08.01.00-00-0111/17-00 z dnia 21.12.2017r. w ramach **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 VIII Oś priorytetowa Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury**, Główny typ projektu: Infrastruktura zabytkowa. Zadanie w realizacji.
- **Rozbudowa bazy rekreacyjno-sportowej na ul. Katyńskiej** - Dokumentację projektową krytego lodowiska dostarczono w dniu 25.08.2017r. Wystąpiono o pozwolenie na budowę.
- **Wyciszenie hali basenowej - Pływalnia ul. Niemcewicza** - Nie wyłoniono wykonawcy. Realizacja zadania możliwa w 2018r.
- **Wykonanie sauny suchej w Parku Wodnym** - Wykonawcę wybrano po porównaniu ofert.
- **Centrum Wypoczynku i Rekreacji Łomżyca BO.** Zadanie zrealizowane.
- **Elementy gier zespołowych na terenie rekreacyjnym przy ul. Przytulnej** – BO. Zadanie zrealizowane.
- **Plac zabaw na Bulwarach** – BO. Zadanie zrealizowane.

Działania podejmowane w ramach funkcjonowania Domku Pastora -Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej to m.in.:

- Warsztaty garncarskie i ceramiczne;
- Wystawa haftu krzyżkowego;
- Wystawa ilustracji estońskich "Historie domalowane";
- Wystawa ikon bułgarskich;
- Wystawa fotografii Marka Synowczyka podczas Nocy Muzeów;

- Wystawa „Biblia - Historia Bożego Słowa”;
- Wystawa sztuki ulicznej "Via";
- Wystawa fotografii Natalii Grodzkiej;
- Wystawa pokonkursowa Fundacji „Glogerianum”;
- Letnie kino plenerowe;
- Warsztaty zdrowego żywienia i carvingu;
- Warsztaty serwowania soków owocowych i napojów owocowo-mlecznych;
- Warsztaty kulinarne;
- Warsztaty kulinarne - ziemniak;
- Warsztaty kulinarne - kuchnia czeczeńska;
- Plener malarski.

Działania podejmowane z zakresu promocji turystyki to m.in.:

- Organizacja Łomżyńskich Jarmarków Rozmaitości, Jarmarku Wielkanocnego i Jarmarku Bożonarodzeniowego (promocja przedsięwzięcia, obsługa techniczna, imprezy towarzyszące, itp.), kwota: 41.519,61 zł;
- Udział w targach i prezentacjach turystycznych (Tour Salon Poznań, Targi Wiatr i Woda - Warszawa), kwota 1.890,10 zł;
- Wykonanie wielkoformatowych malowideł ściennych - murali, kwota 60.000,00 zł
- Organizacja Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej, pełniącego funkcję informacji miejskiej i lokalnej, kwota 2.440,94 zł;
- Realizacja projektu „Szlaki Historyczne Łomży”, który zakłada wyznaczenie i opracowanie oznakowania miejskich szlaków dziedzictwa kulturowego Łomży, kwota: 64.922,96 zł;
- Opracowanie i wydanie Planu Miasta Łomży wraz z bloczkami klejonymi i aplikacją „Interaktywnego Planu Miasta Łomży”, kwota: 12.353,40 zł;
- Współorganizowano XXVI Rajd Pieszy „Poznajemy Kurpiowszczyznę”, kwota: 3.996,86 zł;
- Współorganizacja imprez pn. „Cafe Kultura” (zawarcie umów z wykonawcami), kwota: 10.000,00 zł;
- Organizacja wystawy „Eksperymentuj” przygotowanej przez Centrum Nauki Kopernik, kwota: 750,00 zł;
- Druk Łomżyńskiego Kalendarza Wydarzeń, kwota: 3.480,00 zł.

Wydarzenia i imprezy Promocyjne miasta m.in.:

- Orszak Trzech Króli - 3.300,00 zł;
- Klip „Masz wybór” Słodzi PsG i 5tka - 3.000,00 zł;
- koncert karnawałowy Łomżyńskiej Orkiestry Dętej - 6.000,00 zł;
- Konkurs „Radość spod kapelusza” - 6.000,00 zł;
- MOTOSERCE na Starym Rynku - 37.014,76 zł;
- 24. Ogólnopolski Zlot Druha Szarego - 899,95 zł;
- Juwenalia PWSliP - 20.140,09 zł;
- Festiwal Kultury Serbskiej - 6.000,00 zł;
- Światowe Dni Młodzieży - 4.354,76 zł;
- Akcja „Odblaski? Biorę w ciemno!” KMP Łomża - 998,76 zł;
- kulig Stowarzyszenia Ludzi Aktywnie Naznaczonych „Ja i Ty” - 2.450,00 zł;
- VII Łomża Półmaraton o Puchar Prezydenta - 1.070,97 zł;
- Zakup tratwy dla Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Harcerskich „Otwórzmy bramy” - 800,00zł;
- plener malarski - 500,00 zł;
- Światowe Dni Świadomości Autyzmu - 6.000,00 zł;
- Juwenalia - 20.000,00 zł;
- Łomżyńska Pielgrzymka Rowerowa na Jasną Górę - 3.401,20 zł;
- Udział w rozgrywkach III ligi na obszarze czterech województw piłkarzy Łomżyńskiego Klubu Sportowego 1926 Łomża - 180.000,00 zł;
- Udział w rozgrywkach II ligi zawodniczek GUKS Łomża - 150.000,00 zł;
- Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa - 500,00 zł;
- udział łomżyńskiego akordeonisty Piotra Komorowskiego w Międzynarodowym festiwalu w Atenach - 1.000,00 zł;
- udział łomżyńskich pilotów w Motoparalotniowych Mistrzostwach Europy - 1.000,00 zł;
- projekt Picture’s Up - 2.000,00 zł;
- projekt Bike Jamboree - 2.000,00 zł;
- wystawa „Szlakiem myśli Prymasa Tysiąclecia” - 2.000,00 zł;
- Europejski Festiwal Filmowy Sztuk Wszelakich Łomża Ja i Ty - 5.500,00 zł;

- Udział Piotra Jurczewskiego w Mistrzostwach Świata w Kulturystyce - 4.000,00 zł;
- XXI Otwarty Turniej Tańca Towarzyskiego i XI Dziecięca Gala Taneczna o Puchar Prezydenta Miasta Łomża - 5.000,00 zł;
- Udział łomżyńskiej skrzypaczki Natalii Wojciechowskiej w Międzynarodowym Festiwalu w Czechach - 1.000,00 zł;
- Obchody Święta Niepodległości - 900,00 zł;
- Sylwester Miejski - 74.163,24 zł;
- Dni Łomży z JBB - 93.553,05 zł;
- Miejski Dzień Dziecka - 2.751,02 zł;
- Nagrody w konkursie na logo 600-lecia nadania praw miejskich Łomży - 4.498,80 zł;
- koperty życia -799,50 zł;
- konferencja "Przedsiębiorcza Łomża -otwarta na rozwój " - 7.350,32 zł;
- Foodtruckowy Stary Rynek - 691,53 zł;
- Łomżyńskie Wakacje - 27.155,37 zł;
- Koncert z okazji Święta Wojska Polskiego - 32.282,77 zł;
- Miejskie Mikołajki - 3.209,55 zł.

Szczegółowe informacje dotyczące podjętych zadań znajdują się w Części opisowej do sprawozdania o przebiegu wykonania budżetu Miasta Łomża za 2017 r.

Rekomendacja Konwentu pełniącego nadzór nad realizacją „Programu Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus” maja 2018 r.

1. Przesunięcie terminu złożenia raportu z monitorowania Programu Rozwoju Miasta na IV kwartał roku w związku z przedkładaniem Radzie Miasta sprawozdań dotyczących dokumentów tj. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, Program Rozwoju Przedsiębiorczości, Strategia Promocji, Lokalny Program Rewitalizacji, przypadających na połowę roku (czerwiec). Kwestią przemawiająca za przesunięciem terminu składania sprawozdania z PRM na IV kwartał jest także fakt, że całościowe dane za rok poprzedni Główny Urząd Statystyczny publikuje na koniec września.

2. Rozważenie możliwości posilkowania się wskaźnikami **Polskiej Normy ISO 37120** dotyczących pomiaru realizacji „Programu Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus” wg Polskiej Normy ISO 37120.

Norma SO 37120 Zrównoważony rozwój społeczny: wskaźniki dla usług miejskich i jakości życia - to zestaw wskaźników pogrupowanych w obszary tematyczne dotyczące różnych aspektów funkcjonowania miasta. To narzędzie do jednolitego sposobu raportowania stanu rozwoju miast. To pierwszy tego typu system wskaźników dla miast w Polsce.

Miasto oceniane jest w aspekcie edukacji, bezpieczeństwa, finansów, rekreacji, zdrowia i innych. Ustalonym zestawem standardowych wskaźników, które zapewniają jednolite podejście do tego, co jest mierzone i jak pomiar ma być dokonany Zestawem 100 wskaźników - standardowych definicji i metodologii, 46 podstawowych i 54 dodatkowych:

- **Ekonomia** 3 podstawowe + 4 dodatkowe,
- **Edukacja** 4 podstawowe + 3 dodatkowe,
- **Energia** 4 podstawowe + 3 dodatkowe,
- **Środowisko** 3 podstawowe + 5 dodatkowych,
- **Finanse** 1 podstawowy + 3 dodatkowe,
- **Straż pożarna i reagowanie kryzysowe** 3 podstawowe + 3 dodatkowe,
- **Zarządzanie** 2 podstawowe + 4 dodatkowe,
- **Zdrowie** 4 podstawowe + 4 dodatkowe,
- **Rekreacja** 0 podstawowych + 2 dodatkowe,
- **Bezpieczeństwo** 2 podstawowe + 3 dodatkowe,
- **Schronienie** 1 podstawowy + 2 dodatkowe,
- **Odpady stałe** 3 podstawowe + 7 dodatkowych,
- **Telekomunikacja i innowacja** 2 podstawowe + 1 dodatkowy,
- **Transport** 3 podstawowe + 4 dodatkowe,
- **Urbanistyka** 1 podstawowy + 3 dodatkowe,
- **Ścieki** 5 podstawowych + 0 dodatkowe,
- **Woda i kanalizacja** 4 podstawowe + 3 dodatkowe.

3. **Umożliwianie i zabieganie o partycypację społeczną przy planowaniu zamierzeń o znaczącej skali** (partycypacja jest przyjętą w PRM zasadą wdrażania). W 2017 roku przykładem konsultacji było poddanie pod dyskusję założeń Lokalnego Programu

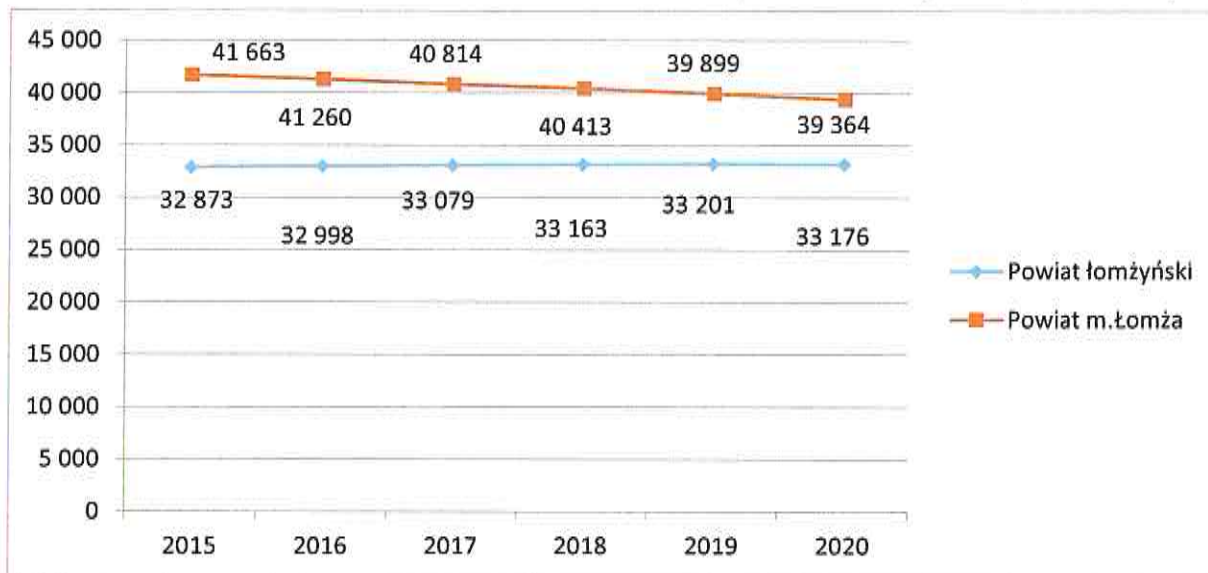
Rewitalizacji. Rekomendacją jest też poprawa przekazywania „informacji zwrotnej” - o przeprowadzonych konsultacjach, ich podsumowań (lub podsumowań etapów), informacji o działaniach trwających po konsultacjach.

WSKAZNIKI

Mieszkańcy w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym

W mieście Łomża przewidywany jest spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym. W latach 2018-2020, średniorocznie populacja osób w wieku produkcyjnym będzie zmniejszała się w Łomży.

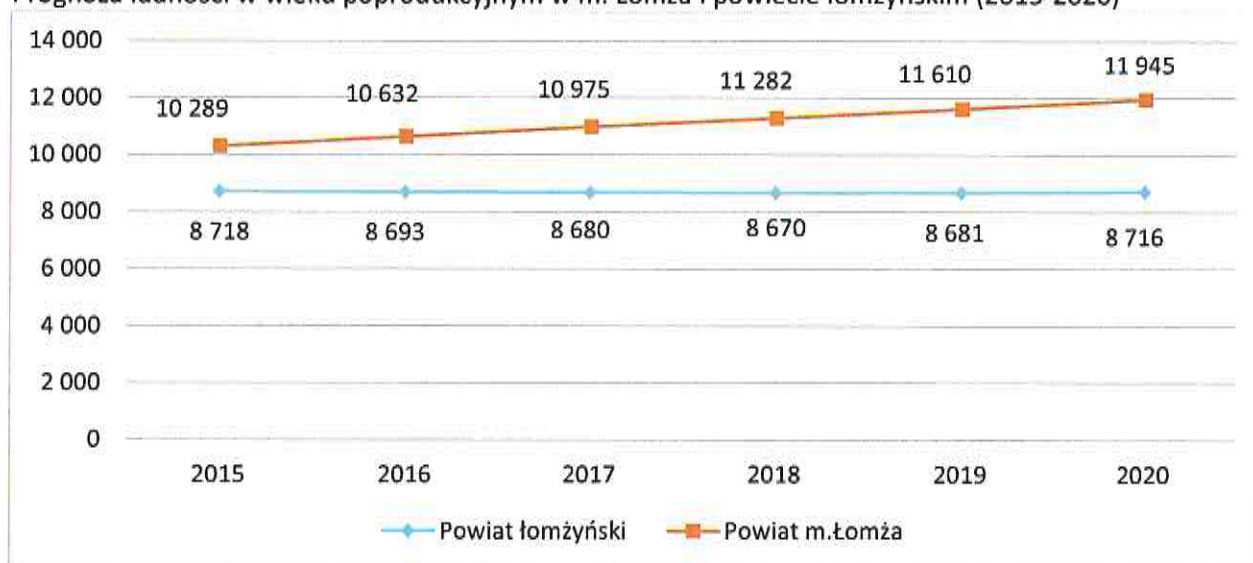
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym w m. Łomża i powiecie łomżyńskim (2015-2020)

Źródło: Potrzeby gospodarki Subregionu Łomżyńskiego w kontekście wspierania kształcenia ustawicznego

W mieście Łomża mieszkańców w wieku produkcyjnym przełoży się na wysoki wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Prognoza ludności w wieku poprodukcyjnym w m. Łomża i powiecie łomżyńskim (2015-2020)

Źródło: Potrzeby gospodarki Subregionu Łomżyńskiego w kontekście wspierania kształcenia ustawicznego

Główni pracodawcy miasta Łomża

Lp.	Nazwa zakładu pracy	Działalność	Liczba pracujących w zakładzie pracy/przedział
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Podlaski Oddział Regionalny	Wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich	500-1000
2.	Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży	Ochrona zdrowia	500-1000
3.	P.H KONRAD Krzysztof Przeździecki	Genetyka (największy importer nasienia buhajów w Polsce)	200-500
4.	Piekarnia KRASKA A. i J. Karwowscy, K. Karwowska-Dołęga sp. j.	Produkcja pieczywa, wyrobów ciastkarskich i ciastek	200-500
5.	Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego "PEPEES" S.A w Łomży	Przetwórstwo ziemniaków	395
6.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	Edukacja	200-500
7.	Urząd Miejski w Łomży	Administracja publiczna	200-500
8.	Van Pur Sp. z o. o.	Produkcja piwa oraz bezalkoholowych napojów słodowych	100-200
9.	COSMETICS RDT Sp. z o. o.	Handel artykułami przemysłowymi	100-200
10.	DANTEX T. RAFAŁOWSKI	Dystrybutor wędlin, mięsa i drobiu świeżego	100-200
11.	Domel Sp. z o.o.	Produkcja energooszczędnych okien i drzwi z PVC i aluminium oraz akcesoriów okiennych i drzwiowych	100-200
12.	Farbex K. Tarkowski i Wspólnicy Spółka jawna	Dystrybucja farb, lakierów, glazury, terakoty oraz materiałów budowlanych	100-200
13.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o.	Produkcja, przesyłanie i dystrybucja energii cieplnej	100-200
14.	NEGRESKO Hurtownia Łodów Mrożonek i Artykułów Spożywczych Sp. z o.o. w Warszawie Oddział w Łomży	Magazynowanie i składowanie towarów w chłodniach	100-200
15.	Polska Grupa Farmaceutyczna Sp. z o.o.	Dystrybucja wyrobów farmaceutycznych	100-200
16.	Prokuratura Okręgowa	Ściganie przestępstw	100-200
17.	Sąd Rejonowy w Łomży	Wymiar sprawiedliwości	100-200
18.	TMT Sp. z o.o.	Produkcja i konfekcjonowanie serów	100-200
19.	Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży	Edukacja	100-200
20.	Woj. Stacja Pogotowia Ratunkowego SPZOZ w Łomży	Ratownictwo i opieka medyczne oraz transport sanitarny	100-200
21.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i	Gospodarka odpadami	100-200

	Mieszkaniowej Zakład Budżetowy		
22.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Łomży	Gospodarka wodno-ściekowa	100-200
23.	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łomży Sp. z o.o.	Usługi transportowe i serwisowo-remontowe dla autobusów i samochodów ciężarowych	100-200
24.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łomży	Kultura fizyczna i turystyka	100-200
25.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży	Opieka społeczna	100-200
26.	Przedsiębiorstwo zaopatrzenia Aptek MULTI PHARME S.A.	Hurtownia farmaceutyczna	182
27.	FARGOTEX	Handel	84
28.	Grupa AGROCENTRUM	Przetwórstwo rolno-spożywcze	50

Źródło: Potrzeby gospodarki Subregionu łomżyńskiego w kontekście wspierania kształcenia ustawicznego

Najwięksi pracodawcy miasta Łomża występują przedstawiciele sektora publicznego. Reprezentują administrację publiczną, edukację, ochronę zdrowia, wymiar sprawiedliwości, gospodarkę komunalną, usługi społeczne oraz doradztwo rolnicze. Pracodawcy sektora publicznego stanowią niemal połowę (14 podmiotów) grupy największych pracodawców w mieście Łomża. Rynek największych pracodawców sektora prywatnego tworzą podmioty, których profil działalności związany jest z sektorem rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego, budownictwem oraz branżą farmaceutyczną.

Załącznik 1

Wskaźniki kontekstowe Innowacyjna przedsiębiorczość

Wskaźnik kontekstowy	Wymiar	Jednostka prezentacji	Powiat Łomżyński				Miasto Łomża			
			2014	2015	2016	2014	2015	2016		
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym	na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym	zł	↑	↑	↓	↓	↑	↓	↓	↓
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym	na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym - województwo=100	%	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	ogółem	-	↑	↓	↑	↑	↓	↓	↓	↓
Udział nakładów inwestycyjnych według PKD w ogóle nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób)	przemysł i budownictwo	%	↑	↓	↓	↑	↓	↓	↓	↓
Udział nakładów inwestycyjnych według PKD w ogóle nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób)	handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	%	↓	↑	↑	↓	↑	↑	↑	↑
Udział nakładów inwestycyjnych według PKD w ogóle nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób)	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	%	↓	↑	↑	↓	↑	↑	↑	↓
Udział nakładów inwestycyjnych według PKD w ogóle nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób)	pozostałe usługi	%	↓	↑	↓	↑	↓	↓	↓	↑
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	ogółem	-	↑	↓	↓	↑	↑	↓	↑	↑
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	ogółem	-	↑	↓	↓	↑	↓	↓	↓	↑
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Mikro (do 9 osób)	-	↑	↓	↑	↑	↓	↓	↓	↑
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Male (od 10 do 49 osób)	-	↑	↓	↓	↑	↓	↓	↓	↑
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Średnie (od 50 do 249 osób)	-	↑	↓	↓	↑	↓	↓	↓	↑
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Duże (powyżej 250 osób)	-	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑

Dane GUS. Opracowanie własne. Dane za rok 2017 Głównego Urzędu Statystycznego zostaną opublikowane w IV kwartale br.

Wskaźniki kontekstowe Kształcenie dla pracy

Wskaźnik kontekstowy	Wymiar	Jednostka prezentacji	Powiat łomżyński			Miasto Łomża		
			2014	2015	2016	2014	2015	2016
Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat	ogółem	%	↓	↑	↓	↓	↑	↑
Wskaźniki jakości kształcenia i poziomu wiedzy uczniów	zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych	%	↓	↓	↑	↓	↑	↑
Wskaźniki jakości kształcenia i poziomu wiedzy uczniów	zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących	%	↑	↓	↑	↑	↓	↑
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (podmioty gospodarcze powyżej 9 osób)	ogółem	zł	↓	↑	↑	↓	↑	↑
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	ogółem	m ²	↓	↑	↑	↓	↑	↑
Udział absolwentów (dotychczas niepracujących) w bezrobotnych ogółem	ogółem	%	↑	↑	↓	↑	↓	↓
Udział absolwentów (dotychczas niepracujących) w bezrobotnych ogółem	absolwenci - kobiety	%	↑	↑	↓	↑	↓	↓
Stopa bezrobocia rejestrowanego	ogółem	%	↑	↑	↓	↑	↓	↓

Dane GUS. Opracowanie własne. Dane za rok 2017 Głównego Urzędu Statystycznego zostaną opublikowane w IV kwartale br.

Wskaźniki kontekstowe Aktywność zawodowa jako droga do przezwyciężenia problemów społecznych

Wskaźnik kontekstowy	Wymiar	Jednostka prezentacji	Powiat Łomżyński			Miasto Łomża		
			2014	2015	2016	2014	2015	2016
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w relacji do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	bezrobotni - kobiety	%	↑	↓	↓	↑	↓	↓
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w relacji do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	bezrobotni z wykształceniem wyższym	%	↓	↑	↓	↑	↓	↓
Stopa bezrobocia rejestrowanego	ogółem	%	↑	↓	↓	↑	↓	↓
Udział długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych (dłużej niż 1 rok) w wieku 55-64 lat w ogóle bezrobotnych w wieku 55-64 lat	ogółem	%	↓	↑	↑	↑	↓	↑
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w tym wieku	ogółem	%	↓	↑	↑	↑	↑	↑
Przychodnie na 10 tys. mieszkańców	ogółem	ob.	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	ogółem	%	↑	↓	↑	↓	↓	↑
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem na 1000 mieszkańców	ogółem	-	↑	↓	↓	↓	↓	↑
Długość ścieżek rowerowych	na 10 tys. mieszkańców	km	↓	↓	↑	↓	↓	↑
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	ogółem	-	↓	↓	↑	↓	↓	↑
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	województwo=100	%	↑	↓	↓	↑	↓	↑
Ilość zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych zebranych w ciągu roku przypadająca na 1 mieszkańca	ogółem	kg	↑	↓	↓	↑	↓	↑

Dane GUS. Opracowanie własne. Dane za rok 2017 Głównego Urzędu Statystycznego zostaną opublikowane w IV kwartale br.

Łomża

OPRACOWANIE: Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych

Wskaźnik kontekstowy	Wymiar	Powiat Łomżyński			Łomża Miasto		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Ranking miast na prawach powiatu Ranking Związku Powiatów Polskich	pozycja w rankingu	↑	↓	↓	↑	↓	↑
Ranking dochodów JST Wspólnota	pozycja w rankingu	↑	↑	↑	↓	↑	↓
Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2014–2016 Wspólnota	pozycja w rankingu	↓	↑	↑	↑	↓	↓

Wskaźnik kontekstowy	Wymiar	Powiat Łomżyński			Łomża Miasto		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ogółem	zł	↓	↑	↑	↓	↑	↑
przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)	%	↑	↓	↑	↓	↑	↑
samochody osobowe	szt.	↓	↑	↑	↓	↑	↑
samochody osobowe na 1000 ludności	szt.	↓	↑	↑	↓	↑	↑
wypadki ogółem	-	↓	↑	↑	↑	↓	↑
ofiary śmiertelne	osoba	↑	↓	↑	↓	↓	↑
ranni	osoba	↓	↑	↓	↓	↑	↓